

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

Ekokymppi

- Hoitaa Kainuun kunnille ja Vaalan kunnalle lakisääteisesti kuuluvia jätehuollon palveluja ja viranomaistehtäviä.
- Perustettu 2001
- 9 jäsenkuntaa: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala
- Asukasmäärä 31.12.2016: 77 833
- Toimialueen maapinta-ala: 21 494 m²
- Henkilötyöpanos 2016: 17,8 htv
- Toimii itsekannattavuusperiaatteella

Hallinto

- Korkein päätösvalta yhtymäkokouksella.
- Toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta ja laatii strategiset suuntaviivat, jotka hallitus hyväksyy.
- Yhtymähallituksen toimikausi kaksi vuotta, tarkastuslautakunnan neljä vuotta.

Organisaatio

Tavoitteet

- Jätehuollon toteutus jätelain mukaisesti
- Jätteiden hyödyntäminen valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti
- Jättemäärän ja jätteen haitallisuuden vähentäminen

Arvot

- Kestävä kehitys
- Tyytyväinen asiakas
- Luotettava kumppani
- Hyvinvoiva työyhteisö

Loppusijoituksen loppu!

Vuoden 2016 alusta astui voimaan kaatopaikkapäätös, joka päättää jätteenkäsittelyn perinteisen tavan lopullisesti. Jätteen loppusijoittaminen päättyy lähes kokonaan, ja jätemateriaalivirrat on esikäsiteltävä tavalla tai toisella. Tämä tuo haasteita Ekokympille sekä muille jätealan toimijoille. Käsittelymenetelmiä ja uusia hyötykäyttötapoja on kehitettävä aiemmin loppusijoitetuille materiaaleille. Kotitalouksien rooli huolellisena lajittelijana korostuu myös entisestään, jotta saamme laadukkaita kierrätysmateriaaleja sekä vähemmän käsiteltäviä vaativaa sekalaista jätettä energiahyödyntämiseen.

Riikinvoima Oy:n ekovoimalaitoksen rakentaminen ja käyttöönotto Leppävirralla eteni suunnitellusti ja ensimmäinen jätetuli syttyi 15.7.2016. Ekovoimalaitos tuottaa lämpöä Varkauden kaupungille ja sähköä omistajilleen noin 640 000 asukkaan hyödyntämiskelvottomasta sekalaisesta jätteestä. Meidän kainuulaistenkin jäte päättyy hyödynnettäväksi Riikinvoimalle. Voimalan rakentaminen on merkittävä edistys kahdeksan Itä-Suomen kunnallisen jätelaitoksen alueella syntyvien hyödyntämiskelvottomien jätteiden hyötykäytön kannalta.

Jätehuolto on ollut puheenaiheena myös valtakunnallisella tasolla. Jätelain ja hankintalain uudistuksen valmistelu etenee eduskunnassa. Hallituksen ohjelmassa on kaventaa jätelailla kunnallisen jätehuollon järjestämisvastuuta vain asumisessa syntyvään jätteeseen. Tämä tarkoittaisi sitä, että kunnat eivät voisi enää tukeutua omistamansa jätelaitoksen tarjoamiin palveluihin vaan joutuisivat hankkimaan ne yksityiseltä sektorilta. Toteutuessaan tämä olisi vähintäänkin erikoinen tilanne. Hankintalain uudistus ei suoraan koske kuntayhtymää, koska markkinaehtoinen toimiminen on jo kielletty julkiselta toimijalta.

Nykyhetken kiertotalousyhteiskunnassa materiaalien kierrätys korostuu entisestään. On tärkeää saada materiaali-
virtoja entistä enemmän uudelleen käyttöön ja säilymään kierrossa mahdollisimman pitkään. Kierrätyksellä säästämme luonnonvaroja ja energiankulutusta. Se alkaa sinusta – kiitos kun lajittelet!

"Nykyhetken kiertotalousyhteiskunnassa materiaalien kierrätys korostuu entisestään. Lajittelulla ja kierrätyksellä säästämme luonnonvaroja ja energiaa."

Se alkaa sinusta – kiitos, kun lajittelet!"

Jukka Oikarinen, toimitusjohtaja

Palvelut

KERÄYS JA KULJETUS

Ekokymppi järjestää eri jätelajien kuljetukset jatkokäsittelyyn omilta keräyspaikoiltaan kuten lajitteluasemilta ja aluekeräyspisteiltä. Asuinkiinteistöt ja julkisen toiminnan kiinteistöt sopivat itse eri jätelajien keräyksestä ja kuljetuksesta jätteenkuljetuksen kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus).

Ekokymppin strategian perusta on syntypiste-lajittelu - jätteet lajitellaan heti niiden synty-paikalla eli kodeissa ja työpaikoilla voimas-sa olevien jätteenkuljetusmääräysten mukaisesti.

Palvelutason kuvaus

Kiinteistökohtainen keräys

- noin 21 000 omakotitaloa
- noin 23 000 asunto-osaakeyhtiön huoneistoa
- noin 13 000 loma-asuntoa

Jätteenkuljetusmääräysten mukaan vähintään neljän asuinhuoneiston kiinteistöllä on lajiteltava biojäte, sekajäte ja energijäte. Tätä pienemmillä asuinkiinteistöillä on lajiteltava vähintään biojäte ja sekajäte. Paperi-, kartonki-, lasi- ja metallijäte vietään ekopisteille. Loma-asukkaat kompostoivat biojätteensä ja vievät sekajätteensä Ekokymppin aluekeräys-pisteelle tai hankkivat mökille oman jätteen-kuljetuksen. Lajitteluasemat palvelevat myös loma-asukkaita.

Majasaaren jätokeskus

- kuntayhtymän ylläpitämä jätteiden vastaan-otto-, käsittely- ja loppusijoitusalue.
- Ks. seuraava aukeama.

Aluekeräyspisteet, 133 kpl

- kuntayhtymän ylläpitämiä asumisessa synty-vän sekajätteen keräyspisteitä
- käyttöoikeus vain aluekeräysmaksun maksa-villa talouksilla
- useimmilla pisteillä myös Paperinkeräys Oy:n järjestämä paperinkeräys, käyttöoikeus kaikil-la talouksilla

Lajitteluasemat, 8 kpl

- kuntayhtymän ylläpitämiä keräyspaikkoja, joihin voi toimittaa hyöty- ja sekajätettä sekä vaarallista jätettä
- hyötyjätteet ja vaaralliset jätteet veloitusket-ta kotitalouksilta ja seka- ja energijäte kun-tayhtymän vahvistaman jätetaksan mukaisel-la vastaanottomaksulla
- avoinna kahtena päivänä viikossa
- kesällä avoinna myös joka toinen lauantai

Risu-Mattila

Kajaanin Risu-Mattilassa otetaan vastaan asu-misessa sekä kaupan ja teollisuuden toiminnas-sa syntyviä risuja ja haravointijätteitä. Alue on avoinna kaikkina vuorokauden aikoina läpi vuo-den. Muissa Kainuun kunnissa puutarhajättei-den vastaanotto on lajitteluasemilla, ja Vaalas-sa jätevedenpuhdistamolla.

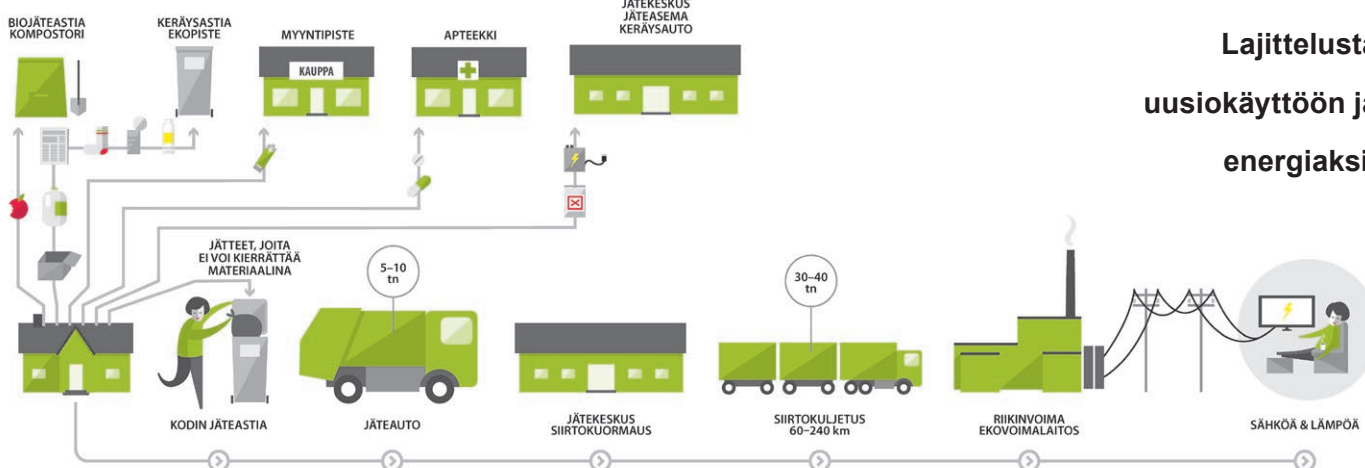
Apteekit ja Entrinki yhteistyökumppaneina

Toimialueen apteekit vastaanottavat kotitalouksien lääkejätteet. Nakertaja-Hetteenmäen kyläyh-distyksen ylläpitämä Kajaanin kierrätyskeskus Entrinki ottaa vastaan kotien vaaralliset jätteet.

Pakkausjätteiden, sähkölaitteiden ja paris-tojen keräykset ovat tuottajien vastuulla.

Lajitteluasemilla otetaan maksutta vastaan kodin hyötyjätteitä ja vaarallisia jätteitä.

Kipsilevyjätteen keräys aloitet-tiin lajitteluasemilla ja Majasaaren jätokeskuksessa.

**Lajittelusta
uusiokäyttöön ja
energiaksi!**

Yhdyskuntajäte = Vakituiseissa / vapaa-ajan asunnossa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen rinnastettavaa julkisen toiminnan jätettä.

Kierrätys = Jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen.

Tuottajan vastuu = Tuotteiden valmistajien ja maahantuojien vastuulla on järjestää kierrätyspalvelut. Koskee pakkauksia, paperia, sähkölaitteita, ajoneuvoakkuja, renkaita, romuautoja ja paristoja.

Loppusijoitus = Jätteen loppusijoittaminen, läjittäminen. Jätteet, joita ei voida kierrättää tai hyödyntää energiana, päätyvät jätekeskuksessa loppusijoitukseen.

Rakennuspuujätettä haketettiin energiantuotantoon ja aumakompostoinnin seosaineeksi.

Ekokymppi käyttää lajitteluasemalle ja jätekeskukseen tuodut lasimateriaalit maanrakentamisessa.

Sekajätteen kuljetus ekovoimalaan Leppävirrälle aloitettiin syksyllä.

KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

Majasaaren jätekeskus on jätteen vastaanotto- ja käsittelykeskus Kainuussa. Se sijaitsee Kajaanin Kivimäessä, ja alueen omistaa Kajaanin kaupunki. Kokonaispinta-ala on 100 ha, josta käytössä on 20 ha. Vuonna 2016 jätekeskuksen toimintoja olivat:

- seka- ja energiajätteen vastaanotto, käsittely ja jalostus kierrätyspoltoaineeksi
- sekajätteen välivarastointi ja siirtokuorma
- sekalaisen rakennusjätteen lajittelu
- biojätteen vastaanotto ja aumakompostointi
- yhdyskuntalietteen vastaanotto ja käsittely
- hyötyjätteiden vastaanotto
- lajittelulaituri pienille kuormille (peräkärry-asiakkaat)
- loppusijoitettavan jätteen vastaanotto ja käsittely (tiivistys sorkkajyrällä ja peittäminen maamassoilla)
- vaarallisen jätteen vastaanotto ja toimitus asianmukaiseen käsittelyyn
- öljyisten lietteiden vastaanotto ja käsittely
- öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja kompostointi
- muusta kuin öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja loppusijoitus (kapselointi)
- biokaasun talteenotto ja poltto (ks. sivu 12.)
- vesienkäsittely paikallisesti (ks. sivu 12.)

Biojätteen käsittely

Jätekeskuksessa kompostoidaan Kainuun kunnista erilliskerätty biojäte. Kompostikentällä biojäte murskataan pyöräkuormaajan seula-kauhalla ja seostetaan tukiaineeseen (puuha-ke). Seos kasataan kaksi metriä korkeiksi ja 50 metriä pitkiksi aumoiksi. Kompostoitumista seurataan lämpötilamittauksilla. Tarvittaessa auma käännetään biologisen toiminnan parantamiseksi. Puolikypsä kompostimassa siirretään jätetäytön päälle jälkikypsytykseen. Kompostoitumisen lopputuote, multa, hyödynnetään jätekeskusalueella. Kompostimullalla korvataan muualta ajettavia maa-aineksia, joita tarvitaan jätepenkan peittelyyn ja maise-montiin.

Yhdyskuntalietteen käsittely

Vuonna 2015 alkanut yhdyskuntalietteiden käsittely (Sotkamon ja Kajaanin jätevedenpuhdistamoilta) jatkui jätekeskuksessa toimintavuoden loppuun saakka. Liette sekoitettiin tuhkan kanssa sellaisessa suhteessa, että se hygienisoitui. Tuhkahygenisoitun maanparrusaineen rikkipitoisuutta nostettiin lisäämällä siihen murskattua kipsilevyjätettä. Lopputuote käytettiin jätekeskuksessa maanparrusaineena.

Sekajätteen ja energiajätteen käsittely

Energiajätteen jalostaminen kierrätyspoltoaineeksi (REF) jatkui. Sekajätteen käsittely päättyi syksyllä, kun Riikinvoiman ekovoimala aloitti jätteenpolton. Lisäksi sekajätettä vietiin Ruotsin Bodeniin energiahyötykäyttöön.

Kierrätyspoltoainetta toimitettiin hyödynnettäväksi toimialueen ulkopuolelle keväällä, ja loppuvuoden tuotanto varastoitiin jätekeskukseen. Sekajätteistä ohjattiin loppusijoitukseen lähinnä sairaalajätteitä ja muita vaikeasti käsiteltäviä jäte-eriä.

Jätteestä energiaa ekovoimalassa

Sekajätteen kuljetus Riikinvoiman ekovoimalaan aloitettiin syksyllä. Riikinvoima Oy:n omistaa kahdeksan kunnallista jätelaitosta ja Varkauden Aluelämpö Oy. Ekokymppi sitoutuu toimittamaan ekovoimalaitokseen 8 000 tonnia sekajätettä vuosittain. Pieni määrä sekajätettä toimitetaan energiakäyttöön myös Ruotsin Bodeniin.

Riikinvoiman osakkaaksi liittymisen taustalla on jätteen polton loppuminen Kainuussa ja lainsäädäntö, joka kieltää orgaanisen jätteen sijoittamisen kaatopaikalle lähes kokonaan.

Rakennusjätteen ja sekajätteen esikäsittely

Syyskuussa aloitettiin rakennusjätteen esikäsittely, jossa kahmarilajittelulla poimittiin erilleen betoni, tiili ja klinkkeri, metallit, runkopatjat, joustinrunkoiset huonekalut, ikkunat ja ovet karmeineen ja pokineen, lasimateriaalit, pintakäsitelty puu, kyllästetty puu, eriste-tilat, kipsijäte, hydraulikkaletkut, sähkölaitteet ja ajoneuvojen renkaat.

Jätteen jäännöserällä tehtiin testiajoja Vestia Oy:llä, jossa murskaamisen ja seulojen lisäksi prosessissa oli vesikellutus. Se jäi kesken pakkasten tulon myötä. Loput jäännöserästä jäi murskattavaksi seuraavalle vuodelle ja toimitettavaksi polttoaineena ekovoimalaan.

Lajittelulaituri

Pientuojille tarkoitettulla lajittelulaiturilla vastaanotetaan muun muassa puutavaraa, muovia, kartonkia, paperia, metalliromua ja sekajätettä.

Nyky aikaista jätteen vastaanottoa ja käsittelyä

Majasaaren jätekeskus

Loppusijoitusalue

Suljettu
loppusijoitusalue

Biokompostialue

Kierrätyspolttoaineen
valmistus

Lajittelulaituri

Hyötyjätealue

Vaarallisen jätteen
varasto

Toimisto
Vaaka

Biokaasu-
pumppaamo

Öljyiset
lietteet

Rakennusjätteen
esikäsittely

Öljymaiden
kompostialue

Vesien
käsittely

Varastohalli

Hyötykäyttöön

ohjattiin

86 % vastaanotetuista

jätteistä.

Suljettu
loppusijoitusalue

Jatkokäsittely eri jätelaaduille 2016

Vaarallinen jäte > käsittely vaarallisen jätteen käsittelyluvan omaavassa laitoksessa

Rakennuspuujäte ja metsätähteet > haketus > energiantuotanto

Haravointijäte > kompostin tukiaine

Painekyllästetty puu > Demolite Oy > energiantuotanto

Kannot > haketus > energiantuotanto

Kartonki, paperi, metalli ja lasipakkaukset > tuottajayhteisöt > jalostus uusiaraaka-aineiksi

Kiviainekset > maanrakennus

Kipsilevyjäte > murskaus ja sekoitus yhdyskuntalietteeseen > maanparannusaine

Keramiikka, posliini ym. > maanrakennus

Muovi > jalostus kierrätyspolttoaineeksi > energiantuotanto

Renkaat > Suomen Rengaskierrätys Oy > jatkojalostus

Sähkölaitteet > tuottajayhteisöt > jatkokäsittely

Asbesti > loppusijoitus erityisjätteenä jätekeskuksessa

Sekajäte > loppusijoitus jätekeskuksessa / energiantuotanto

Energiajäte > jalostus kierrätyspolttoaineeksi > energiantuotanto

Rakennusjäte > mekaaninen esikäsittely > energiantuotanto / loppusijoitus / uusiokäyttö

TUKIPALVELUT

Monikanavainen asiakaspalvelu

Asiakaspalvelu vastaa kuntayhtymän jätteenkuljetusrekisterin ylläpidosta, vuosilaskutuksesta ja puhelinpalvelusta. Rekisteritietoja päivitetään mm. väestörekisterin, maanmittauslaitoksen, kuntien, seurakuntien ja jätehuoltoyritysten vuosittain toimittamilla aineistoilla.

Asiakaspalvelutiimissä oli kuluneena vuonna 17 henkilöä, joista 12 oli pelkästään puhelinpalvelutehtävissä alihankkijalla. Muut asiakaspalvelutehtävissä olevat hoitivat laskutusta ja asiakaspostin käsittelyä puhelinpalvelun lisäksi. Asiakaspalvelutiimiä koulutettiin vuoden aikana useita kertoja.

Käytössä on useita palvelukanavia:

- puhelinlinjat (vaihe, laskutus, jäteneuvonta, toimiston ja kenttäväen suorat numerot)

- sähköpostit (vaihe, laskutus, info, kurre ja henkilökohtaiset sähköpostiosoitteet)
- henkilökohtainen asiakaspalvelu lajitteluasemilla, jätekeskuksessa ja hallinnossa
- verkkomediat (verkkosivut, chat-kanava, yhteydenottolomake, Kurre Kainuulaisen Facebook-profiili, Twitter, Instagram, Blogit Ekoaviisi ja Kurren kerho, Snapchat, Ekoaviisi-uutiskirje ja keräyspistehaku kierrätys.info)

Chat-kanavan käyttöönotto

Verkon kautta toimiva palvelukanava, chat-palvelu otettiin käyttöön tammikuussa. Chat-kanavalle tuli toimintavuoden aikana 20 - 50 yhteydenottoa viikossa. Chatin kautta kysyttiin eniten jäteneuvontaan ja keräyspistepalveluihin liittyviä kysymyksiä.

Vuosimaksut

Kuntayhtymällä on lain velvoittamien palvelujen tarjoamiseksi kaksi maksujärjestelmää:

1. Jätehuollon perusmaksu peritään kaikista asumiskäytössä olevista asunnoista ja loma-asunnoista.

2. Aluekeräysmaksu peritään niiltä asuinhuoneistoilta ja loma-asunnoilta, jotka ovat aluekeräyksen asiakkaita. Aluekeräyspisteiden käyttöä valvotaan kameravalvonnan avulla.

Vuosilaskutus 2016 toteutettiin entiseen malliin kuntakohtaisina laskutuserinä. Laskutuksen piiriin kuului noin 56 500 kohdetta.

Perusmaksu laskutettiin kaikilta kohteilta ja aluekeräysmaksu niiltä kohteilta, jotka eivät kuuluneet kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen (noin 15 500 kpl).

*Iloista ja
värikästä
asiakaspalvelua
vappuaattona!*

Sosiaalinen vastuu

HENKILÖKUNTA

Vakituksessa työsuhteessa oli 13 henkilöä, joista yksi jäi eläkkeelle keväällä 2016. Käytöspäällikkö oli elokuusta alkaen vuokratyövoimana Vestia Oy:ssä. Lisäksi määräaikaisessa työsuhteessa oli 5 henkilöä. Yhteensä kuntayhtymän henkilötymäärä oli 17,8 htv.

Työterveyshuolto ja turvallisuus

Työturvallisuutta koskevia asioita hoitaa henkilökunnan edustama työsuojelutoimikunta, joka muodostuu työsuojelupäälliköstä ja työsuojeluvaltuutetuista.

Suomen Terveystalo Oy hoitaa Ekokymppin työterveyspalvelut. Se on tehnyt Ekokymppille työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja huolehtii suunnitelman päivityksistä.

Toimintavuonna toimistolle hankittiin sähkökäyttöisiä työpöytiä. Lajitteluasemien ja apteekkien henkilökunnat saivat koulutusta vaarallisen jätteen vastaanottoon liittyen.

Henkilöstön hyvinvointi ja koulutus

Henkilökunnan liikunta- ja kulttuuriharrastusta tuetaan henkilökohtaisilla Mind & Body maksukorteilla. Pikkujoulu järjestettiin Suomussalmella joulukuun alussa.

Toimiston henkilökuntaa osallistui mm. jätelaitospäiville, jätehuoltopäiville, viestintäpäiville, taloushallintopäiville ja jätelautakuntapäiville.

Neuvoja-tiedottaja suoritti syksyllä ympäristöalan erikoisammattitutkinnon (ympäristökasvattajan koulutusala) Suomen ympäristöopisto Syklissä. Samaan tutkintoon tähtäävä koulutus on meneillään myös osa-aikaisella neuvojalla.

Jäsenyydet ja edunvalvonta

Ekokymppi on jäsenenä Jätelaitosyhdistys ry:ssä. Jätelaitosyhdistys ry edustaa kuntien jätelaitoksia ja alueellisia jätehuoltoyrityksiä. Jätelaitosyhdistys toimii yhdysseitinä jäsen-

tensä kesken ja turvaa julkisen jätehuollon toimintaedellytyksiä. Lisäksi Ekokymppi on yhteisöjäsenenä Jätehuoltoyhdistys ry:ssä.

Lajitteluaseman hoitajat ovat asiakaspalvelun ammattilaisia.

Asiakasneuvojan eläkkeelle siirtymistä juhlittiin huhtikuussa.

NEUVONTA JA TIEDOTUS

Neuvonta ja tiedotus tarjoaa tietoa jätteen vähentämisestä, lajittelusta ja kierrätyksestä sekä kuntayhtymän toiminnasta. Tavoitteena on vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta.

Kotitalousasiakkaat ovat neuvonnan ja tiedotuksen pääkohderyhmä. Tietoa jaetaan myös vuorovaikutussuhteissa muihin sidosryhmiin (mm. kuntayhtymän omistajat, jätehuoltoyritykset, ympäristöviranomaiset, media).

Neuvonta- ja tiedotustapoja ovat:

- esitteet, ohjeet, julkaisut, tiedotteet
- lehti-ilmoitukset, radio- ja tv-mainonta
- verkkoviestintä, sosiaalinen media
- luennot, vierailut, tiedotustilaisuudet
- kokoukset ja palaverit, puhelinneuvonta

Palaako pottu? -kampanja

Toimintavuoden kampanja oli nimeltään "Palaako pottu?", jonka tarkoituksena oli tehostaa biojätteen lajittelua. Kampanja oli esillä neuvontakäynneillä ja tapahtumissa kuten RSA-messuilla, Mahdollisuuksien torilla ja Markkinakadulla. Kampanjaan sisältyi myös kompostointineuvontaa ja "Bioporukka"-tempaus, jossa kannustettiin naapuruksia yhteiskompostointiin tai yhteisen bioastian käyttöön.

Ympäristökasvatusta ja yhteistyötä

Kurre Kainuulainen vieraili Kajaanin perhe-

kahviloissa ja Kuhmon seurakunnan lapsityön järjestämässä Lentuan luontoillalla ja päiväkodeissa (mm. Puolangan päiväkodit).

Päiväkoti Kasselin kanssa tehtiin paljon yhteistyötä, mikä liittyi päiväkodin kestävä kehityksen (KEKE) ohjelmaan. Siihen on kirjattu jätehuoltoon liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet vuodeksi eteenpäin. Toteutus aloitettiin kesäkuussa tutustumalla Ekokymppiin ja Majasaaren jätekeskukseen. Elokuussa perustettiin mato-kompostori, ja päiväkodin roska-astiat tarjottiin kuvallisilla lajitteluohjeilla ja aloitettiin metallin ja lasipakkausten keräys. Syyskuussa järjestettiin perheiden, päiväkodin ja Ekokymppin yhteinen tapahtuma, Kurren potturasit. Päiväkodin pihalla oli toimintarasteja, jossa lapset ja vanhemmat pienensivät roskavuorta askartelemalla vanhasta uutta, lajittelemalla roskat ja kompostoimalla biojätteet. Keke-vuosi jatkui lokakuun elinkaari-temalla ja loppuvuoden jätteen synnyn ehkäisyllä.

Neuvojat vierailivat Kajaanissa Lehtikankaan koululla, Lyseolla, Keskuskoululla, sairaalakoululla, Paltamon Korpien koululla sekä Suomussalmen kirkonkylän koululla. Neuvonta sisälsi esityksiä Vichypullon elämästä, Tuikun tarinasta ja toiminnallisia tuokioita jätteen lajitteluun ja kestävään kehitykseen liittyen.

Kainuun ammattiopiston kanssa tehtiin paljon yhteistyötä. Eri koulutusaloille pidettiin useita

luentoja ja lajittelutyöpajoja, ja lukuisia oppilasryhmiä kävi tutustumassa Majasaaren jätekeskukseen.

Kajaanin lukion kanssa tehtiin yhteistyötä Mini-roskis -projektissa. Lukion kuvataideopiskelijat kuvittivat tarroja, joita liimattiin diabeetikoilta kerättyihin mittaliuskapurkkeihin. Projekti jatkuu vuoden 2017 puolelle. Lisäksi kuvataidelinjan opiskelijoille pidettiin luento kestävästä kehityksestä.

Maahanmuuttajille pidettiin useita luentoja jätehuollosta Kajaanin Monikassa (monikulttuurinen toimintakeskus). Jokavuotinen jätteen lajittelu -päivä pidettiin Kainuun Opistolla. Maahanmuuttajia kävi tutustumassa Majasaaren jätekeskukseen ja Sotkamon lajitteluasemalle. Myös Kajaanin maahanmuuttajapalveluiden henkilökunnalle pidettiin luento jätteen lajittelusta. Neuvojat tekivät yhteistyötä Otanmäen vastaanottokeskuksen henkilökunnan kanssa.

Jätekatosneuvontaa taloyhtiöissä

Jätekatosneuvontaa tehtiin Kajaanissa ja Kuhmossa. Asukkaat kokoontuivat oman jätetoksen äärelle, jossa neuvojan kanssa havainnointiin jätetoksen siisteyttä ja kehittämiskohteita ja käytiin läpi jätteen lajitteluun liittyvät asiat. Myös isännöitsijäyhteyksien kanssa tehtiin yhteistyötä mm. luennoimalla taloyhtiöiden hallitusten koulutustilaisuuksissa.

Teppanan koulun 2. luokan oppilaat tutustuivat energiansäästöviikolla Majasaaren jätekeskukseen.

Muu yhteistyö

Yhteistyötä tehtiin eri kyläyhdistysten sekä 5E-kylät- ja Kuhmon Green Care -hankkeen kanssa. Luentoja pidettiin Suomussalmen kirkonkylällä sekä Ojanperän, Etelä-Kajaanin, Sapsoperän ja Suovaaran kyläyhdistyksessä. Nämä kyläyhdistysillat pidettiin useimmiten yhteistyössä Kainuun Nuotan jätevesihankkeen kanssa. Jätevesihankkeen kanssa yhteistyössä pidettiin myös luentoja kansalaisopistolla. Lisäksi Suomussalmen kunnan työntekijöille pidettiin maaliskuussa kestävän kehityksen koulutus.

Tapahtumat ja kilpailut

- RSA-Messut huhtikuussa
- Mahdollisuuksien tori toukokuussa
- Manamansalon ja Neittävän kylätalaisuudet sekä mehutarjoilut lajitteluasemilla ja jätekeskuksessa kesäkuussa
- SOME-kesäkisa nuorille kesäkuussa
- Markkinakatu heinäkuussa
- Energiansäästöviikko lokakuussa
- Vanahiksen ekopäivä ja Entringin huussi-päivä marraskuussa

Tuikkujahti päättyi

Ekokymppin järjestämä viides ja viimeinen Tuikkujahti päättyi tammikuun lopussa. Kisan 2015-16 voitti Puolankajärven koulun 2 A-luokka tuloksellaan 2 636 tuikkukuorta/oppilas.

Palkinnoksi voittajaluokka sai 300 euron rahapalkinnon. Toiseksi kisassa sijoittui kajaanilaisen Pietari Brahen koulun / Lehtikankaan yksikön 5 A-luokka, joka palkittiin 200 euron rahapalkinnolla. Kolmas sija meni myös Pietari Brahen koululle / Soidinsuon yksikkö. Sielä 4 B-luokka sai 100 euron rahapalkinnon. Lisäksi muiden osallistujien kesken arvottiin 100 euron rahapalkinto, jonka voitti Teppanan koulun 2 B-luokka Kajaanista. Jokainen kilpailussa mukana ollut luokka sai osallistumistaan diplomin, ja kaikkia osallistujia muistettiin Tuikkujahti-värikynäsetillä. Kainuussa Tuikkujahtiin osallistui 32 luokkaa ja 630 oppilasta, jotka keräsivät yhteensä puoli miljoonaa tuikkukuorta.

Painotuotteet

- Vuosikertomus 2015, 400 kpl
- Vuosikalenteri 2017, 51 000 kpl
- Kurren puuhavikko, 400 kpl
- Kurren muistipelikortit, 400 kpl
- Bioporukka-esite, 200 kpl
- Kompostointiopas, 500 kpl
- Yhteinen juttu, kompostointiopas, 1 000 kpl
- Yhteinen juttu, kodin lajitteluopas, 3 000 kpl

Vuosikalenteri 2016 jaettiin joulukuussa jokaiseen Kainuun talouteen ja useimpiin yrityksiin (yhteensä 43 671 kpl) sekä ulkopaikkakunnalla asuville kesämökkiläisille (6 094 kpl). Toiminta-alueen uusille kiinteistön omistajille, 1590

kpl, lähetettiin jätehuollon tietopaketti, joka sisälsi mm. jätehuoltomääräykset, vuosikalenterin, organisaatioesitteen ja lajitteluohjeita.

Verkkoviestintä

Ekokymppin verkkosivuja päivitettiin säännöllisesti ja uutiskirje Ekoaviisi julkaistiin joka toinen kuukausi. Facebookin lisäksi muita somekanavia olivat Twitter, Instagram ja kaksi blogia sekä Snapchat. Mainontaa ja tietoisuutta julkaistiin myös radiossa ja televisiossa.

Sisäinen tiedonkulku hoidettiin yhteisillä palavereilla ja sähköpostilla sekä hallinnon taukokuoneessa olevan fläppitaulun avulla. Hallinnon ja jätekeskuksen / lajitteluasemien välinen tiedonkulku hoidettiin lähinnä puhelimitse ja sähköpostitse.

"Yhteinen juttu" -jätelaitosten neuvontayhteistyö

Itä-Suomessa kunnallisten jätelaitosten neuvonnassa on tehty yhteistyötä yli viisi vuotta. Ekokymppi liittyi neuvontayhteistyöhön viime kesänä. "Yhteinen juttu" tuottaa asiakaslehteä, vuosikalenteria ym. neuvontamateriaalia. Yhteistyöryhmään kuuluvat jätelaitokset Ekokymppi, Jätekuikko, Metsäsairila, Puhas, ja Ylä-Savon Jätehuolto.

Neuvontaa tehtiin tapahtumissa, oppilaitoksissa, päiväkodeissa ja taloyhtiöissä. Nuorisolle järjestettiin Snapchat-kesäkisa sosiaalisessa mediassa.

Ympäristövastuu

Jätekeskuksen toiminta pohjautuu ympäristölupiin, joissa määrätään ympäristövaikutusten tarkkailusta vesien, kaasun, ilman, melun ja haittaeläinten osalta. Tarkkailua tehdään vuosittain Kainuun ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

Ilmanlaadun tarkkailu

Jätteiden loppusijoitus vaikuttaa ilmanlaatuun, koska täyttöalueilla syntyy metaania. Lisäksi pöly-, mikrobi- ja paikallisia hajupäästöjä muodostuu murskattaessa jätettä ja käännettäessä kompostiaumoja.

Biokaasun talteenottojärjestelmä vähentää hajupäästöjä merkittävästi. Kaasua imetään vanhojen jätetäyttöjen alueelta (noin 8,8 ha), joissa on yhteensä 16 imupistettä.

Vuonna 2016 biokaasun pumpattu kokonaiskaasumäärä oli 1,1 milj. Nm³, josta tuotettu kokonaisenergiämäärä vastaa 4,5 GWh. Bio-kaasusta 5,9 % hyödynnettiin omassa energiantuotannossa. Loput poltettiin soihutoplttimella hiilidioksidiksi ja vedeksi.

Toimintavuonna hajuista ei tehty yhtään reklamaatiota. Muita mahdollisia hajuhaittoja minimoidaan pitämällä avoin jätetäyttö mahdollisimman pienenä ja peittämällä kompostoitava biojäte välittömästi.

Vesien tarkkailu

Päästötarkkailussa seurataan likaisten suotovesien määrää ja laatua. Vaikutustarkkailu kohdistuu pinta- ja pohjavesiin. Velvoitetarkkailu on jaettu kahteen osaan:

1. Lähiympäristön tarkkailu, jota suoritetaan kerran kuussa.
2. Ulompi tarkkailu, jota tehdään kolmesti vuodessa (ulottuu Mainuanjärveen saakka).

Vesistövaikutuksia tarkkaillaan jätekeskusalueen ulkopuolella yhdeksässä vesistöpiisteessä. Lisäksi seurataan jätekeskukselta purkautuvan veden laatua ja määrää. Pohjavesiä tarkkaillaan viidessä pisteessä kolme kertaa vuodessa. Jätevesistä mitataan typpi-, fosforipitoisuuksia ja orgaanisen aineen määrää.

Vesien käsittely

Jätekeskusalueen likaantuneet vedet (mm. liikenne- ja kompostialueilta) johdetaan likaisen vesien keräyskaivoon, josta vedet pumpataan ja imeytetään vanhoihin jätetäyttöihin. Jätetäytön suotovesi johdetaan käsiteltäväksi biologis-kemialliseen puhdistamoon:

1. Pääosa orgaanisesta aineesta poistetaan.
2. Envistone-käsittely poistaa suotoveden ammoniumtypen.
3. Loput epäpuhtaudet poistetaan.

Puhdistettu vesi johdetaan sähkönjohtavuus- ja pH-mittausten jälkeen pois jätekeskuksen alueelta.

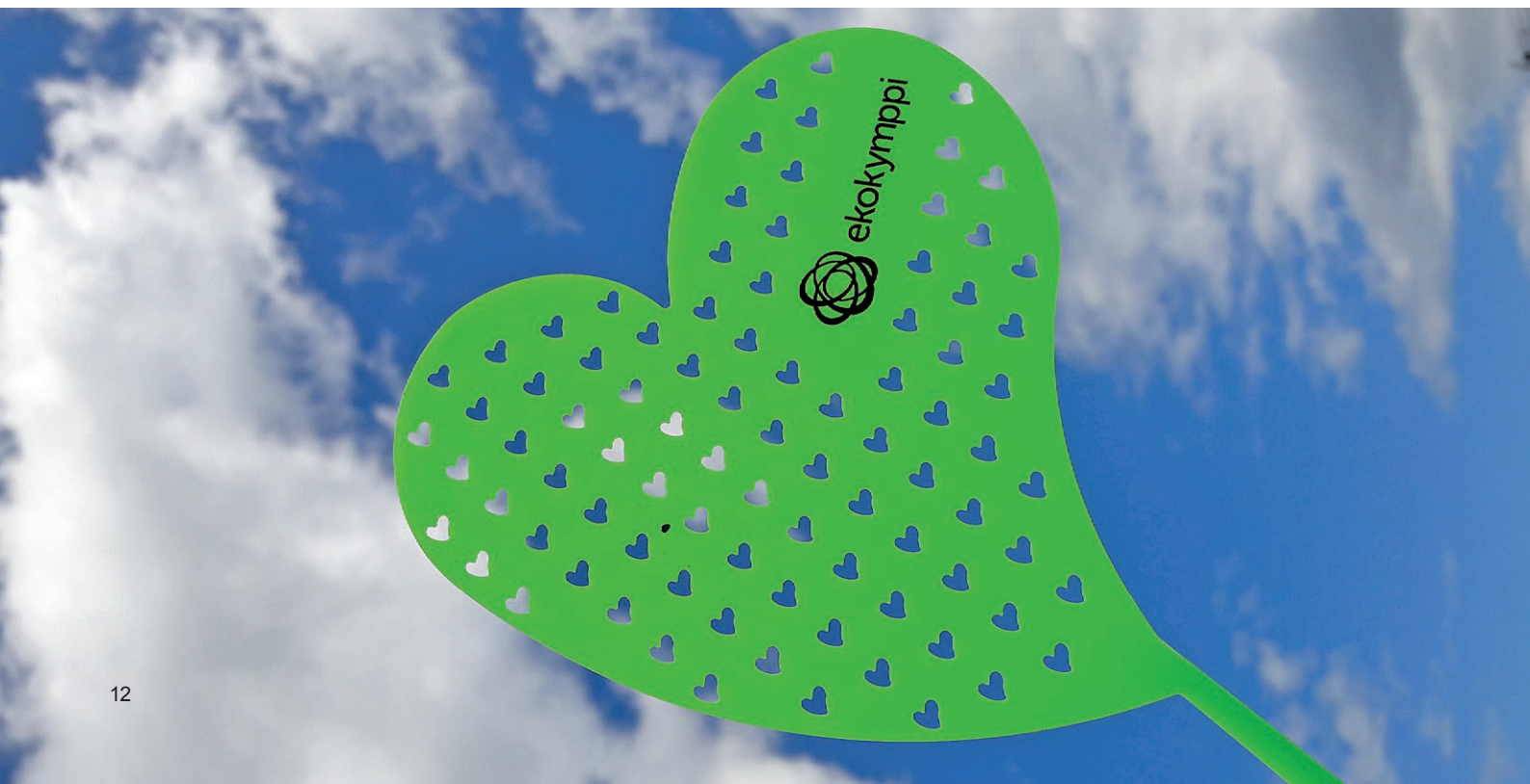
Toimintavuonna jätekeskuksen alueelta purkautuneen veden sähkönjohtavuusarvot olivat keskimäärin kaatopaikkavesille tyypillisen korkeita. Veden pH oli keskimäärin hie- man emäksistä tai lähellä neutraalia. Keskimääräinen kuormitus oli kaikkien parametrien osalta vähäistä.

Pohjavedet

Kaatopaikan, lähinnä vanhimman, käytöstä poistetun jätetäytön vaikutus pohjaveteen oli selvästi nähtävissä vain kaatopaikan etelä-, lounais- ja länsipuolella. Vaikutukset ilmenivät selvästi kohonneina sähkönjohtavuusarvoina sekä kloridi- ja typpipitoisuuksina. Fosforipitoisuus oli suhteellisen pieni. Veden rauta- ja mangaanipitoisuudet olivat koholla.

Pintavedet

Jätekeskuksen kuormitus näkyy selvästi ensimmäisessä kaatopaikan alapuolella olevassa tarkkailupisteessä, Koljosen suolta laskevassa ojassa (piste Kol/11) ja lievästi Niittyjoen alaosassa olevassa tarkkailupisteessä. Kylkiäisessä tai sen alapuolella olevassa vesistössä jätekeskuksen kuormitusta ei voi havaita.

Vesien käsittelyn toimintavuodet

- 2004** Puhdistamo otettiin käyttöön.
- 2006** Puhdistamon kapasiteettia laajennettiin ja laitos uudistettiin.
- 2007** Jätekeskuksen jätetäytöstä suotautuvassa vedessä havaittiin rasvaa ja öljyä. Suotoveden kulkeutuksessa puhdistamolle rasva ja öljy aiheuttivat ongelmia suodattimien toimintaan. Jätevesien määrä lisääntyi uusien alueiden ja pohjavesipurkauman havaitsemisen vuoksi.
- 2008** Rakennettiin puhdistamon etupuolelle bioroottori, jolla estetään öljyjen ja rasvojen pääsy puhdistamoon. Samalla rakennettiin orgaanisen aineen jälkipoistoyksikkö.
- 2009** Salamanisku särki laitteistot -> puhdistamo vajaatoiminnassa kesäkuusta syyskuuhun, jolloin poistoteho 40 %, muulloin poistoteho 80 %. Ukkosenjohdattimia paranneltiin.
- 2010** Alkuvuodesta ongelmia mittauslaitteistossa, tulopumppujen taajuusmuuttajissa ja bioroottorin lamelleissa, jolloin poistoteho 56 %. Kesällä salamanisku särki laitteistot uudestaan, mistä aiheutui seisokki toimintaan. Kaikkien korjausten jälkeen poistoteho 66 %.
- 2011** Alkuvuodesta tuloputket jäätyivät sähkökatkosten vuoksi ja virtausmittareissa oli ongelmia, jolloin poistoteho 67 %. Alkukesästä seisokki ukkostuhojen jälkeen, loppuvuodesta mittaukset alkoivat toimia epäluotettavasti, mikä vaikeutti typenpoistoa. Poistoteho loppuvuodesta 46 %.
- 2012** Ongelmia jäätyamisen ja mittareiden kanssa, heinäkuussa ukkonen särki puhdistamon toimintakyvyttömäksi (logiikka ja mittarit tuhoutuivat kokonaan), laitos saatiin toimimaan tuhojen jälkeen vasta seuraavan vuoden alusta, toimintavuoden poistoteho oli 72 %.
- 2013** Veden laadunmittauksia ei saatu luotettavasti laitoksen logiikasta, mutta velvoitetarkkailuraportin mukaan koko vuoden poistoteho 49 %.
- 2014** Pitkä edellisvuoden seisokki vaurioitti laitoksen ydintä (ioninvaihtomassaa), ja kun se oli saatu kuntoon, ukkonen vaurioitti laitoksen taas kokonaan, laitos saatiin toimintaan vasta lokakuun lopulla.
- 2015** Uusittiin jäteveden mittauksiin liittyvät laitteistot.
- 2016** Jatkettiin jäteveden mittauslaitteistoja uusimista. Suunniteltiin jätekeskuksen uuden jätevedenpuhdistamon rakentamista.

Taloyhtiötutkimuksella haetaan mallia edulliseen ja tehokkaan jätahuoltoon.

"Miniroskiksilla roskaantumista vastaan" -projekti aloitettiin syksyllä.

Kurren ilmettä uudistettiin, ja teetätettiin uusi asu.

Kehitystyö

Taloyhtiötutkimus

Ekokymppi aloitti taloyhtiötutkimuksen keväällä 2016. Sen tarkoituksena on saada selville taloyhtiöiden ongelmat jätahuollossa. Mukana on neljä taloyhtiötä Kajaanista. Taloihin tehtiin jätekataskartoitus, asukkaille lomakekysely ja jokaiseen jätekatokseen kahdesti sekajätteen koostumustutkimus. Tutkimustulokset julkaistaan vuoden 2017 aikana.

Mniroskis-hanke

Elokuussa aloitettiin "Miniroskiksilla roskaantumista vastaan" -projekti. Idea oli alun perin lähtöisin Roska päivässä – liikkeen Tuula-Maria Ahoselta. Diabeetikoiden tyhjiä mittaussiuskapurkkeja kerättiin ja kuvitettiin, ja sen jälkeen purkit jaettiin tupakointisijoille. Hankkeen tarkoituksena on saada tupakantumpit vähenemään ympäristöstä. Purkkiin voi kerätä myös muuta pikkuroskaa kuten esimerkiksi purukumeja tai karkkipapereita.

Mittaussiuskapurkkeja kerättiin Kajaanin Seudun Diabetesyhdistyksellä, Kajaanin pääterveysasemalla ja Lehtikankaan apteekissa. Ekokymppi toimitti purkit Kajaanin lukion kuvataideopiskelijoille, jotka kuvittivat ne. Tuunattuja, valmiita miniroskiksia oli vuoden lopussa noin sata.

Kajaanin lukio ja Ekokymppi suunnittelivat Miniroskis-näyttelyn toteutettavaksi seuraavan vuoden alussa, paikkana Kajaanin pääkirjasto.

Uusi orava-asu Kurrelle

Kurre Kainuulaiselle teetätettiin kesällä uusi orava-asu. Uudistuksella pyrittiin saamaan asusta toimivampi ja Kurresta enemmän oravannäköinen.

Kurre-tuotteiden jatkokehitys

Kurre-tuotteita uusittiin vuoden teemaan sopiviksi. Kesällä julkaistiin muun muassa uusi Kurren puuhavikko "Palaako pottu?" ja uudet muistipelikortit.

Jätahuollon rekisteriohjelman vaihto

Jätahuollon rekisteriohjelman vaihtaminen aloitettiin loppuvuodesta, koska nykyinen ohjelmatoimittaja ilmoitti ohjelman kehittämisen ja tuen päättyvän vuoden 2017 lopussa.

"Halkesiko pönttö?" -kampanja

Seuraavan toimintavuoden neuvontakampanjaa alettiin suunnitella joulukuussa. Kampanjan nimeksi tuli ensin "Ootko sä pönttö?", joka sittemmin muuttui "Halkesiko pönttö?" -kampanjaksi. Tarkoituksena on tehostaa lasin ja metallin lajittelua kierrätystä ja parantaa ekovoimaa menevän jätteen laatua. Kampanjamateriaaliksi suunniteltiin rooliasut Pönttö, Purnukka ja Tölkki.

Yhteishankkeet

Ekokymppi oli mukana seuraavissa yhteishankkeissa:

- MTT Sotkamon vetämät "Vuogas"-hankkeet, jotka ovat jatkoa "Biojätettä ja hepolantaa"-hankkeelle. Hankkeet koostuvat kolmesta osa-alueesta.
- Vuogas-nurmi, jossa tutkittiin vihermasan käyttöä mädätteenä / lannoitteena nurmiviljelyssä.
- Vuogas-liikenneosaaminen (päätyi 30.9.2016), jossa tutkittiin biokaasun puhdistamista liikennekäyttöön.
- Vuogas-liikenneinvestointi (päätyi 30.10.2016), jossa hankittiin puhdistus- ja tankkausasema biokaasulle.
- Kajaanin yliopistokeskuksen vetämä Kainuun ilmastohanke (päätyi 28.2.2017)

Tunnuslukuja

Jättemääriä	2016	2015
Loppusijoitettavat jätteet	8 260	8 506 tonnia
- Sekäl. yhdyskuntajäte	5 235	5 469 tonnia
- Rakennusjäte	1 493	1 968 tonnia
- Muu loppusijoitettava jäte	1 532	1 069 tonnia
Hyödynnettävät jätteet	48 752	63 076 tonnia
- Paperi ja kartonki	1 281	4 484 tonnia
- Energiajäte murskaukseen	3 862	4 298 tonnia
- Sekajäte murskaukseen	9 366	10 264 tonnia
- Biojäte	4 787	4 648 tonnia
- Puhtaat maat	2 750	5 366 tonnia
- Muut hyödynnettävät jätteet (risut, betoni jne)	26 706	34 016 tonnia
Muut jätteet	3 500	2 263 tonnia
- Saastuneet maat	1 738	717 tonnia
- Vaaralliset jätteet	931	721 tonnia
- Sähkölaitteet	831	825 tonnia
Kokonaisjättemäärä, josta hyödynnetty	60 512	73 844 tonnia
	86	89 prosenttia
Yhdyskuntajätteen määrä, josta hyödynnetty	34 327	37 949 tonnia
	64	59 prosenttia

Ympäristö

Biokaasu, talteenkerätty	1 070 072	1 083 565 Nm ³
Biokaasun metaanipitoisuus	45	54 prosenttia
Biokaasu, soihutpoltettu	1 010 000	1 020 000 Nm ³
Biokaasu, hyödynnetty	60 072	63 565 Nm ³
Hyödynnetyn kaasun energiamäärä	270	342 MWh
Soihutpoltetun kaasun energiamäärä	4,5	5,4 GWh
Metaani ilmakehään	479	450 tonnia

Talous

Toimintamenot	4 416 341	4 451 143 euroa
Toimintatuotot	5 347 993	5 041 173 euroa
Toimintakate	931 652	590 030 euroa
Vuosikate	876 060	494 048 euroa
Tilikauden tulos	451 544	109 847 euroa
Jätehuollon kustannukset	57	57 euroa/asukas

Johdettu tunnusluku 2016

106 kg/asukas

626 kg/asukas

17 kg/asukas

50 kg/asukas

120 kg/asukas

62 kg/asukas

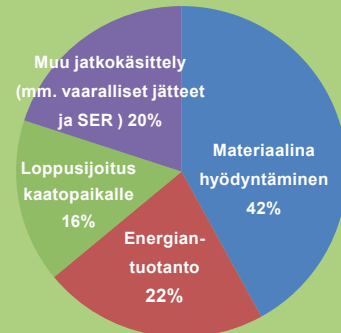
12 kg/asukas

11 kg/asukas

777 kg/asukas

441 kg/asukas

Yhdyskuntajätteen käsittely 2016

Yhdyskuntajäte = Vakinaisessa ja vapaa-ajan asunnossa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen rinnastettavaa julkisen toiminnan jätettä.

Taloudellinen vastuu

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta

Vuosi 2016 oli kuntayhtymän neljästoista kokonainen toimintavuosi. Jäsenkuntien määrä oli 31.12.2016 9 kpl ja toimialueen asukasmäärä 77 833 henkilöä.

Kuntayhtymän toimintaa harjoitettiin Majasaaren jätekeskuksessa sekä jäsenkuntien lajitteluasemilla. Toimistotilat ovat vuodesta 2008 lähtien sijainneet osoitteessa Viestitie 2, 87700 Kajaani.

Investointeja ei tehty investointisuunnitelman mukaan. Majasaaren jätekeskuksen vesienkäsittelyn uudistamista siirrettiin vuodelle, koska halutaan tietää ympäristöluvan vaatimukset vesienkäsittelylle. Investointeihin laskettavia kustannuksia syntyi 96 398 € vesienkäsittelyn suunnittelusta, pakettiauton hankinnasta, konttien hankinnasta ja pienistä aluetöistä.

Vuosilaskutus sujui ongelmitta. Asiakaspalvelusopimus ja vaihteen puhelinnumeron asiakaspalvelu jatkui Sentraalin kanssa. Jätehuollon rekisteriohjelman vaihtaminen aloitettiin loppuvuodesta, koska nykyinen ohjelma-toimittaja ilmoitti ohjelman kehittämisen ja tuen päättyvän vuoden 2017 lopussa.

Yhtymäkokouksen hyväksymää ohjetta talouden tervehdyttämiseksi toteutettiin suunnitellusti. Seka- ja energijätteitä ja puuperäisiä jätteitä käsiteltiin omana toimintana. Muunnettu jätehuollon järjestämismallia toteutettiin suunnitellusti, ja yhteistyö urakoitsijoiden ja peruskuntien kanssa sujui hyvin. Sakokai-vorekisteri saatiin pääosin valmiiksi kuluneen vuoden aikana. Palvelutaso toiminta-alueella säilyi entisellään palveluverkoston osalta. Ekopisteet siirtyivät tuottajayhteisön vastuulle vuoden alussa.

Energijätteen jalostaminen REF-polttoaineksi jatkui. Sekajätteen omatoiminen käsittely päättyi syksyllä Riikinvoiman aloitettua jätteen polton täydellä teholla. Lisäksi sekajätettä vietiin Ruotsin Bodeniin energiakäyttöön. Kierrätyspolttoainetta saatiin toimitettua hyödynnettäväksi ainoastaan kevään ajan toimialueen ulkopuolelle, ja loppuvuoden tuotanto varastoitiin Majasaareen. Sekajätteistä ohjattiin loppusijoitukseen lähinnä sairaalajätteitä ja muita vaikeasti käsiteltäviä eriä.

Kuntayhtymä on osakkaana Riikinvoima Oy:ssä 3,16 % osuudella.

Osakepääoma yhteensä 194 861 €
Pääomalaina yhteensä 584 584 €

Riikinvoiman rakennustyöt etenivät suunnitellusti. Jätteen polttaminen alkoi syksyllä ja on jatkunut lähes täydellä teholla siitä saakka ilman suurempia häiriöitä.

Asiakastytytyväisyyttä mitattiin lajitteluasemien asiakastytytyväisyyskyselyllä ja "Kuntien tekniset palvelut" -kyselyllä Kajaanin osalta. Lisäksi tehtiin asiakaskysely kuntayhtymän palveluja käyttäville elinkeinoelämän toimijoille.

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Riskien hallinta: Alueelle sovitettu jätehuollon muunnettu järjestämismalli toimii hyvin. Urakoitsijoilta saadaan kuljetustiedot sovitun mukaisesti. Tuottajavastuun osalta pakkausjätteiden keräysverkoston toimintavastuu on tuottajien vastuulla ja tuottajayhteisö vastaa niiden käytännön operoinnista.

Käytännön toiminnosta on merkittävä osa erilaisten tietojärjestelmien varassa, joten niiden ylläpitoon ja toimintavarmuuteen on kiinnitetty huomiota mm. päivityksin ja ohjelmien ominaisuuksien parannuksin. Jätehuollon tietojärjestelmä-Jätekanta joudutaan uusimaan ohjelma-toimittajan ilmoitettua ohjelman ylläpidon loppumisesta vuoden 2017 lopussa. Uudeksi ohjelma-toimittajaksi valittiin Tietomitta Oy ja ohjelman vaihdon valmistelu aloitettiin vuoden loppupuolella.

Rahoitusriskien osalta korkotasot ovat olleet alhaalla, mutta niiden ennustaminen tulevaisuuteen on vaikeaa. Korot olivat edellisen vuoden tavoin alhaisimmillaan pitkään aikaan.

Lainakannan riskiä on pienennetty sitomalla lainoista noin puolet pitkäaikaisiin korkoihin ja puolet lyhytaikaisiin (½-1v ebor). Osa lainoista on myös suojattu koronvaihtosopimuksella. Kassan riittävyttä on turvattu limiittileillä. Tulorahoitukseen vaikuttavat jätekertymät vaihtelevat jonkin verran suhdanteiden ja maakunnan alueen hankkeiden mukana, ja siten tulojen kertymä voi vaihdella arvioidusta.

Vahinkoriskeihin on varauduttu tarvittavin vakuutuksin. Vakuutusturva kattaa toimialan normaalit toiminnot ja omaisuuden. Vakuutukset hankitaan Kajaanin kaupungin suorittaman kilpailutuksen mukaisesti OP-Pohjolasta.

Henkilöstön osaamista on ryhdytty jakamaan tärkeimpien osa-alueiden osalta mahdollisten sairastumien tapauksien varalta. Eläköitymiseen liittyvää tiedonsiirtoa ja tehtävien siirtoa toteutettiin pitkän vuotta.

Sisäinen valvonta: Sisäistä valvontaa on toteutettu voimassaolevan ohjeen mukaisesti. Viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin kohdistuneet hallintovalitukset ovat liittyneet lähinnä maksujen kohtuullistamisiin ja järjestettyyn jätehuoltoon liittymiseen. Sekajätteen siirtokuljetukseen liittyvästä hankintapäätöksestä tehtiin valitus markkinaoikeuteen. Markkinaoikeus ratkaisi asian kuntayhtymän hyväksi, mutta prosessi jatkui korkeimpaan oikeuteen, josta päätöstä ei vielä ole saatu.

Eri toimintojen toteutumiseen ja seurantaan on käytetty soveltuvia mittareita ja arviointityökaluja (mm. JIrap-hanke jätteiden tilastointiin). Hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle raportoitii taloudellisesta tilanteesta kuukausitasolla.

Sopimustoiminnassa ei ole havaittu rikkeitä tai niistä johtuvia seuraamuksia. Saatavien perintä hoidetaan vuosilaskutuksen osalta Lindorff Oy:lle annettavina toimeksiantoina ja jätekeskuslaskutuksen osalta omana toimintana.

Toimintoketjut pyritään toteuttamaan siten, että niistä vastaa useampi henkilö. Taloudenhallinnassa toiminnot varmennetaan aina kahden henkilön toimesta.

Hallinto ja henkilöstö

Kuntayhtymän jäseniä ovat Kainuun kunnat: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala. Peruspääoman suuruus on 896 557 €. Kuntayhtymän toiminta on voittoa tuottamaton mutta itsekannattava.

Peruspääoman jakaantuminen kunnittain:

Hyrynsalmi		
Kajaani	35 659 €	3,98 %
Kuhmo	389 681 €	42,79 %
Paltamo	112 672 €	12,57 %
Puolanka	44 764 €	4,99 %
Ristijärvi	39 243 €	4,38 %
Sotkamo	18 248 €	2,04 %
Suomussalmi	109 928 €	12,26 %
Vaala	111 133 €	12,40 %
	41 229 €	4,60 %

Yhtymäkokouksessa on yhdeksän jäsentä, yksi jokaisesta jäsenkunnasta. Kunnat nimeävät edustajansa kuhunkin yhtymäkokoukseen. Yhtymähallituksessa on seitsemän jäsentä ja tarkastuslautakunnassa neljä.

Hallitus 2016			Tarkastuslautakunta 2016	
Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kajaani	Matti Nissinen, pj	Tuomas Laatikainen	Eero Juutinen, pj	Vesa-Pekka Sarparanta
Kajaani	Seija Heikkinen	Marjatta Immonen		
Sotkamo	Ari Määttä	Timo Hyvönen		
Kuhmo	Ilmo Komulainen, vpj	Toni Piironen		
Suomussalmi	Niina J. Kinnunen	Riitta Kyllönen	Erkki Oikarinen	Reijo Pyykkönen
Paltamo ja Vaala	Pekka Lämsä	Erkki Leinonen	Pirkko Palm	Kaarina Syrjänen
Hyrnsalmi, Puolanka ja Ristijärvi	Anja Hyttinen	Anja-Kaarina Uusitalo	Hilkka Heikkinen	Helka Tolonen

Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta ja tarkastuslautakunnan neljä vuotta. Nykyisen hallituksen ja tarkastuslautakunnan toimikaudet päättyivät vuoden 2016 lopussa. Yhtymäkokous kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, hallitus kaksi kertaa ja tarkastuslautakunta kolme kertaa.

Yhtymällä on yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Varsinaisena tilintarkastajana toimii KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT, JHTT Antti Kääriäinen ja varalla KHT, JHTT Katri Hokkanen.

Koko vuoden ajan kuntayhtymän palveluksessa on ollut vakituksessa työsuhteessa 13 henkilöä, joista yksi jäi eläkkeelle keväällä 2016. Lisäksi kuntayhtymässä on ollut määräaikaissä työsuhteessa 5 henkilöä. Yhteensä kuntayhtymän henkilöstymäärä oli 17,8 htv. Työmäärä säilyi edellisten vuosien tasolla.

Talous

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymä katsoo menonsa myyntituotoilla. Myyntituotoilla varaudutaan rahoittamaan myös kuntayhtymän tulevia investointeja ja pakollisia varauksia esim. tulevia loppusijoitusalueen sulkemiskustannuksia.

Kuntayhtymän liikevaihto oli 5 347 993 € (toimintatuotot). Vastaavat toimintamenot olivat 4 306 341 €. Varauksia tehtiin yhteensä 110 000 € (sulkeminen ja REF-varaus). Toimintakate jäi ylijäämäiseksi 931 652 €. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 55 593 €, jolloin vuosikate oli 876 059 € ylijäämäinen. Suunnitelman mukaisten poistojen (448 993 €) vähennyksen ja poistoeron muutoksen (24 478 €) jälkeen koko tilikauden ylijäämäksi jäi 451 544 €.

Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 6,1 % ja toimintamenot pienenevät 0,8 %. Tarkemat tunnusluvut ovat tasekirjassa toimintakertomuksen jälkeen.

Valtiolle tilittävää jäteveroa perittiin jättemaksuissa yhteensä 506 940 €. Käytössä olevan loppusijoitusalueen ennallistamisvarauksista tehtiin 50 000 € (TA 40 000 €). Edellisenä vuoden tuloksesta jäänyttä kierrätyspolttoaineen käsittelyvarauksista (150 000 €) ei purettu. Tuloksesta tehtiin edellisen lisäksi 60 000 lisävaraus vuodenvaihteessa varastossa olevan ref-polttoainemäärän käsittelykustannuksien kattamiseksi.

Vuoden 2016 käyttötalousmenoja rahoitettiin Majasaaren jätekeskuksen käsittelymaksuilla ja erillisillä jätetaksan mukaisilla perusmaksuilla ja aluekeräysmaksuilla. Kokonaisuudessaan toimintatuotot olivat 157 593 € arvioitua suuremmat ja toimintamenot 84 909 € pienemmät kuin talousarviossa.

Investointien rahoitukseen ei otettu luottoa.

Kajaanissa 31.3.2017

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän
yhtymähallitus

Allekirjoitukset

Jukka Oikarinen

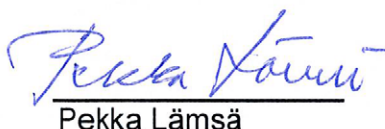
Matti Nissinen

Seija Heikkinen

Ari Määttä

Ilmo Komulainen

Niina Kinnunen

Pekka Lämsä

Anja Hyttinen

TULOSLASKELMA
yksikkö=euro

31.12.2016 31.12.2015

RAHOITUSLASKELMA
yksikkö=euro

31.12.2016 31.12.2015

Toimintatuotot	5 347 993	5 041 173	TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Myyntituotot	5 326 265	5 020 178	Toiminnan rahavirta	986 060	599 049
Maksutuotot	21 687	20 970	Investointien rahavirta	-96 398	-540 965
Muut toimintatuotot	40	26	Toiminnan ja investointien rahavirta	889 662	58 084
Henkilöstökulut sivukuluineen	-865 721	-841 634	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Palvelujen ostot	-2 740 776	-2 822 325	Pitkäaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-427 542	-475 354
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-183 642	-237 153	Lyhytaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-233 794	-277 402
Muut toimintakulut	-626 201	-550 033	Muut maksuvalmiuden muutokset		
TOIMINTAKATE	931 652	590 033	Saamisten muutos	-193 347	-354 210
Korkotuotot	23 748	8 115	Korottomien velkojen muutos	-76 385	-234 648
Korkokulut	-74 649	-91 244	Rahoituksen rahavirta	-900 880	-41 614
Muut rahoituskulut	-4 692	-12 853	RAHAVAROJEN MUUTOS	-11 218	16 470
VUOSIKATE	876 060	494 048	Rahavarat tilikauden lopussa	6 935	18 153
Suunnitelman mukaiset poistot	-448 993	-408 642	Rahavarat tilikauden alussa	18 153	1 683
TILIKAUDEN TULOS	427 067	85 407			
Varausten lisäys (+) tai vähennys (-)	24 478	24 441			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	451 544	109 847			

TASE

yksikkö=euro

31.12.2016 31.12.2015

31.12.2016 31.12.2015

VASTAAVAA

Aineettomat hyödykkeet	13 432	14 620
- aineettomat oikeudet	13 432	14 620
- muut pitkävaikutteiset menot		
Aineelliset hyödykkeet	6 171 396	6 322 922
- kiinteistöjen vuokraoikeudet	117 664	117 664
- rakennukset	303 534	320 230
- kiinteät rakenteet ja laitteet	5 180 956	4 806 921
- koneet ja kalusto	145 002	167 135
- ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	224 358	910 971
Sijoitukset	199 882	199 882
Saamiset	1 753 307	1 571 179
- myyntisaamiset	1 002 739	786 027
- muut saamiset	704 067	716 601
- siirtosaamiset	39 566	50 398
Rahat ja pankkisaamiset	6 935	18 153
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 938 136	8 108 603

VASTATTAVAA

Oma pääoma	640 899	189 355
- pääomapanokset	896 557	896 557
- edellisten tilikausien yli- alijäämä	-707 202	-817 049
- tilikauden yli- / alijäämä	451 544	109 847
Tilinpäätössiirtojen kertymä	218 132	242 610
- poistoero	218 132	242 610
Pakolliset varaukset	655 200	545 200
Vieras pääoma	6 423 904	7 131 437
Pitkäaikainen	4 491 380	4 875 737
- lainat rahoituslaitoksilta	3 698 373	4 043 726
- lainat julkisyhteisöiltä	793 008	832 000
Lyhytaikainen	1 932 524	2 255 710
- lainat rahoituslaitoksilta	1 186 301	1 420 096
- lainat julkisyhteisöiltä	52 000	52 000
- ostovelat	433 735	517 486
- muut velat	98 885	90 467
- siirtovelat	161 603	175 664
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 938 136	8 108 603

TILINTARKASTUSKERTOMUS**Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän yhtymäkokoukselle**

Olemme tarkastaneet Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa sen hallinnosta ja talousenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa siitä esitetyn selonteon. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

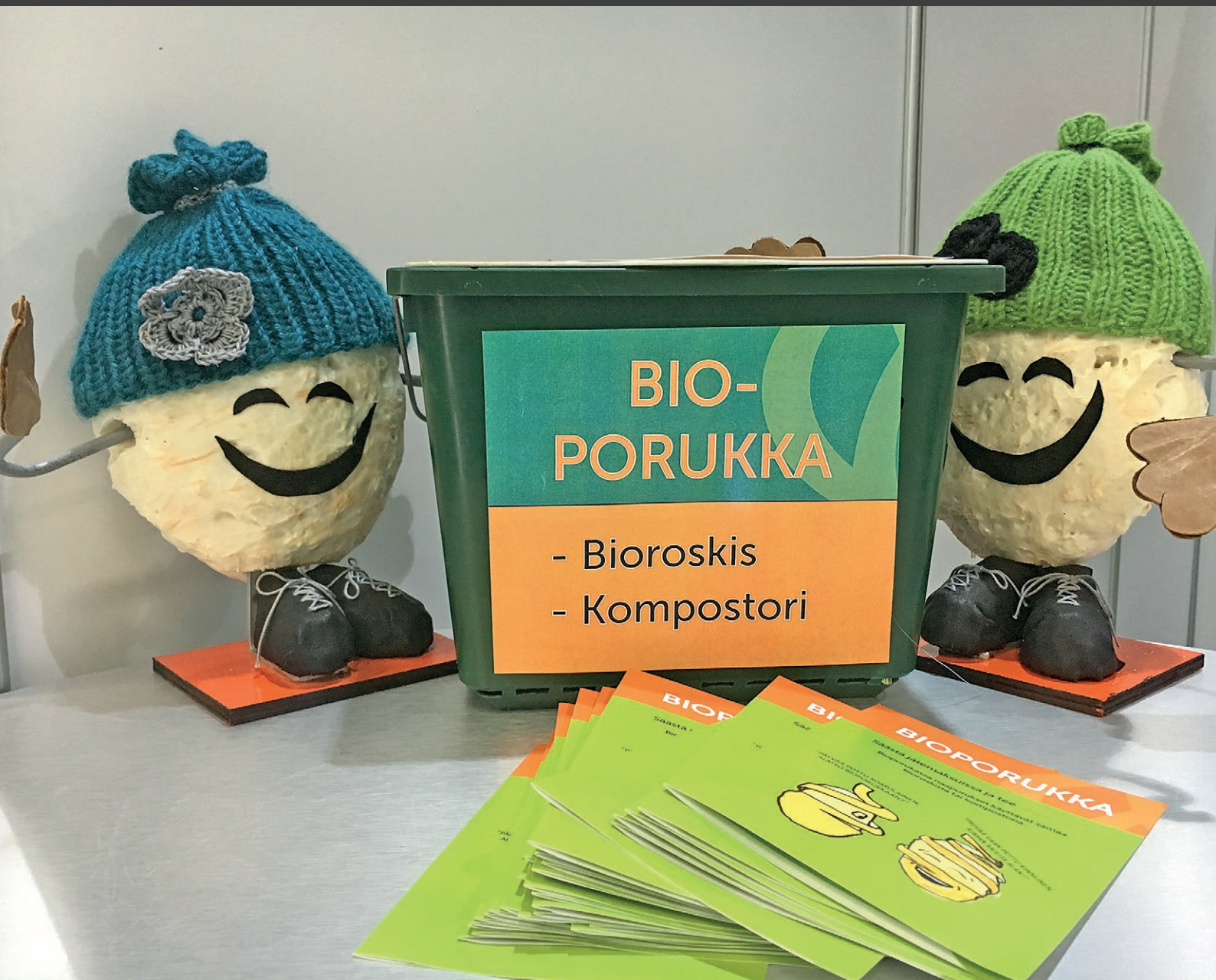
Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kajaanissa 10. huhtikuuta 2017

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Antti Kääriäinen
KHT, JHT

ekokymppi